

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ЯНУАРИ 2020 ГОДИНА

През януари 2020 г. общият показател на доверие на потребителите намалява с 0.5 пункта в сравнение с октомври 2019 г., което се дължи изцяло на пониженото доверие сред градското население (фиг. 1 от приложението).

Мненията за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца (фиг. 2 от приложението), както и очакванията за следващите дванадесет месеца (фиг. 3 от приложението), са леко влошени спрямо предходното наблюдение.

По-неблагоприятни в сравнение с октомври 2019 г. са и оценките за изменението на потребителските цени през последните дванадесет месеца (балансовият показател се покачва с 5.3 пункта). Инфлационните очаквания се запазват и за следващите дванадесет месеца (фиг. 4 от приложението).

Според потребителите, живеещи в селата, финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца се подобрява с 5.1 пункта, докато при населението в градовете анкетата отчита намаление от 2.1 пункта. Същата тенденция се наблюдава и по отношение на очакванията за следващите дванадесет месеца относно финансовото състояние на домакинствата както в селата, така и в градовете (фиг. 5 от приложението).

По отношение на безработицата в страната потребителите изразяват малко по-позитивни прогнози спрямо октомври 2019 г. (понижение с 2.0 пункта) (фиг. 6 от приложението).

През януари по-голямата част от потребителите продължават да оценяват икономическата ситуация в страната като неблагоприятна за спестяване, въпреки че техният относителен дял леко намалява в сравнение с три месеца по-рано. Последната анкета обаче регистрира малко по-позитивна нагласа в намеренията на селското население по отношение на извършването на разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹ и за „покупка на кола“ през следващите дванадесет месеца.

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

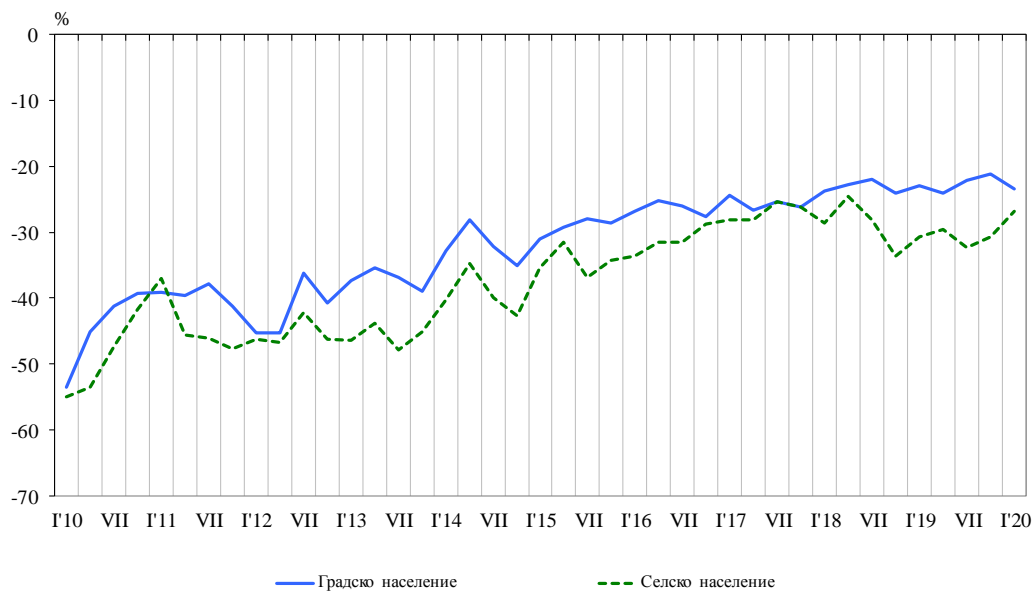
Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

Приложение

Фиг. 1. Показател на доверие на потребителите

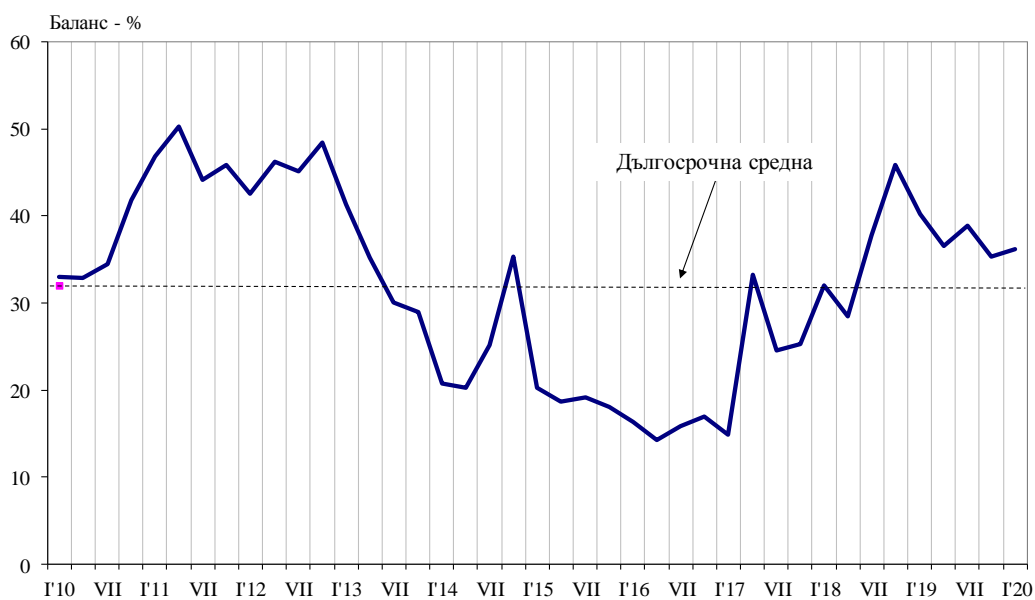
Фиг. 2. Оценка за общата икономическа ситуация в страната през последните 12 месеца

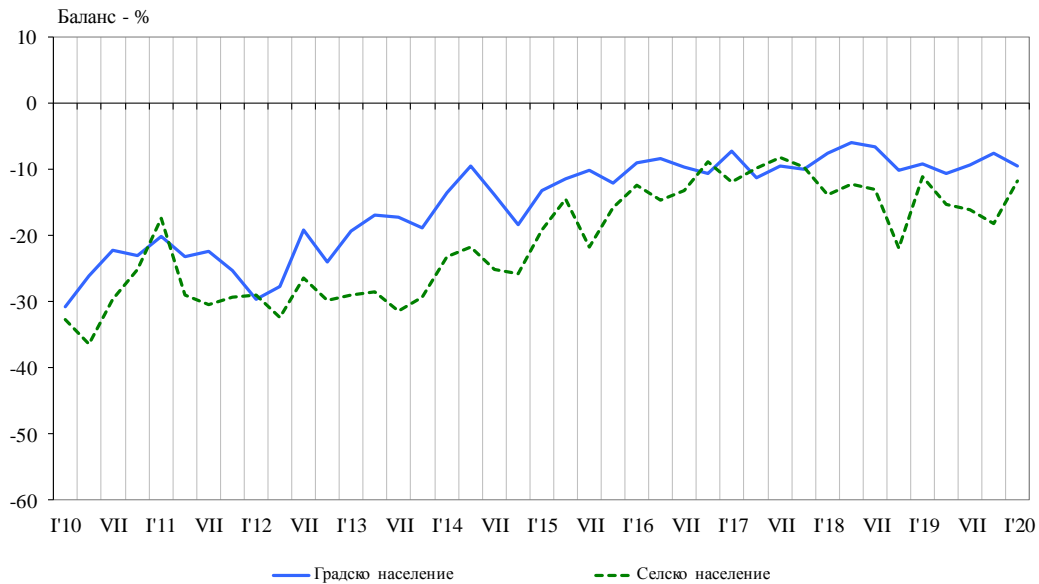
Фиг. 3. Очаквания за общата икономическа ситуация в страната през следващите 12 месеца

Фиг. 4. Инфлационни очаквания за следващите 12 месеца

Фиг. 5. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

Фиг. 6. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

